

[Statsministeren.]

yderst værdifuldt bånd mellem det grønlandske folk og rigets ting, et bånd, som vil kunne få stor betydning for udviklingen af det folkestyre, der nu er ved at opstå i Grønland i overensstemmelse med de traditioner, vi kender her og i de øvrige nordiske lande.

Jeg deler det ærede medlem hr. Frederik Lynges ønske om, at der i den kommende tid kan udvikles en social lovgivning i Grønland efter samme principielle retningslinier som i Danmark, og jeg vil gerne, foranlediget af den bemærkning, det ærede medlem gjorde, understrege, at princippet for vor ordning med Grønland angående social forsorg jo er det, at det er Grønland selv, der skal ordne denne del af den grønlandske lovgivning. Sundheds- og sygehusvæsenet betales af den danske statskasse, men grønlænderne skal selv tilrettelægge den sociale lovgivning, aldersrentelovgivningen, hjælpen til invalider, socialhjælp og lignende efter den finansielle ordning, vi har gennemført, hvorved de grønlandske landskasser alene disponerer over indførselsafgifterne. Jeg kan ikke tro andet, end at vi alle med glæde vil hilse, om det for det grønlandske folk og landsråd vil være muligt at gennemføre en ny lovgivning i overensstemmelse med den, der findes i det øvrige Danmark.

Det hovedproblem, som har optaget ordførerne og talerne her, har ganske naturligt været valutaudviklingen. Hvad er da de foreliggende kendsgerninger om valutaproblemet? Nationalbankens valutastilling blev i løbet af første kvartal i år forringet med ca. 50 mill. kr. I april var der en nedgang på ca. 80 mill. kr. og i maj en nedgang på 50 mill. kr., altså ialt en forringelse på 180 mill. kr. i løbet af 5 måneder. Af dette beløb er 65 mill. kr. anvendt til afdrag på den offentlige gæld til udlandet, således at der herudover har været et valutaforbrug på ialt ca. 115 mill. kr. Om udviklingen på handelsbalancen ved vi i dag, at der i de første 4 måneder har været en merimport

på 400 mill. kr., medens der i samme måneder i fjor var en merimport på 325 mill. kr. Den større merimport er fremkommet ved, at importen ialt har været ca. 150 mill. kr. større end i fjor, medens eksporten kun udviser en fremgang på ca. 75 mill. kr. Lad mig understrege, at eksporten viser fremgang, men altså ikke nok til at dække det øgede behov for udenlandske varer. Efter hvad der er oplyst, ligger importstigningen navnlig på korn og foderstoffer, hvoraf der i april var en usædvanlig stor indførsel, og denne import vil forhåbentlig blive omsat i øget produktion af flæsk og smør, som kan danne grundlag for stigende eksport til efteråret. Iøvrigt har den stigende produktion og beskæftigelse her i landet også medført øget import af en del andre varer, både råvarer og forbrugsvarer. Der kan ikke være nogen uenighed om, at den stedfundne forringelse af valutastillingen må give anledning til indgående overvejelser. Opmærksomheden må naturligvis i særlig grad være rettet mod, om der er tale om et rent forbigående fænomen eller en tendens, der kan ventes fortsat.

Det er ifølge sagens natur overordentlig vanskeligt at skønne præcist herom. Een ting er dog sikker: at vi har forpligtet os til også i årets sidste del at yde betydelige beløb i afdrag på den offentlige gæld. Blandt de sagkyndige synes der at være enighed om, at visse særlige forhold kan have ført til et særlig stort træk på valuta-beholdningen i den senere tid. Man har peget på afviklingen af deponeringsordningerne og på visse forskydninger i betalingssevanerne, som der også synes at være tegn på i andre landes valutastilling. Hovedindtrykket er dog dette, at der udover sådanne muligvis forbigående træk gør sig en mere varig tendens gældende i retning af en anspændt betalingsbalancestilling.

Regeringen betragter valutasisuationens udvikling som alvorlig og mener, at den giver anledning til bekymring.

I anledning af, at det ærede medlem hr. Erik Eriksen åbenbart ville konstatere